

BOSNIAN A: LITERATURE – STANDARD LEVEL – PAPER 1 BOSNIAQUE A : LITTÉRATURE – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1

BOSNIO A: LITERATURA - NIVEL MEDIO - PRUEBA 1

Wednesday 8 May 2013 (morning) Mercredi 8 mai 2013 (matin) Miércoles 8 de mayo de 2013 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is [20 marks].

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est [20 points].

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es [20 puntos].

Napišite književnu analizu usmjerenu datim pitanjima samo **jednog** od niže navedenih odlomaka. U vašem odgovoru treba se pozvati na obe smjernice.

1.

5

10

15

20

25

30

35

IZUZETNI LATINI

Jedan, dva, tri! ... Uno, dos, tres! ...

Tri puta za života bio sam u Španiji i bar tri stotine puta razmišljao o Špancima, njihovoj zemlji, povijesti, adetima i naravima.

Prvi put sam bio u vrijeme zapta i svakojake strogosti, još za života generalisima Franciska Franka Bahamonde. Drugi put sam u Španiji duže boravio neposredno poslije Kaudiljove smrti. Sada sam po treći put na Iberijskom poluotoku.

Među svojom latinskom braćom Španac je izuzetak.

U krvi ovoga naroda teče i arapska i jevrejska i latinska krv, i Španac je podjednako gord i ponosan na svaki dio te krvi u svojim žilama. Španac smatra da je samo zahvaljujući toj sretnoj mješavini bio i ostao ono što jeste.

Španac će ponosno dodati da, pored arapske, i jevrejske, i latinske krvi, i njegovom biću ima i slavenske krvi, pošto je prije hiljadu godina veliki i premudri mavarski halif Abdel Rahman Treći otkupio grdno slavensko roblje od germanskih ratnika i doveo ga da živi, radi i množi se i zauvijek ostane na ovome iberijskom tlu.

Slavni mavarski halif Abdel Rahman Treći stvorio je od tih otkupljenih slavenskih robova moćnu i neustrašivu vojsku od stotinu hiljada ratnika, i sa njima je osvajao podjednako uspješno kao što su to činili kedivi sa svojim mamelucima u Misiru,* ili Osmanlije sa svojim janjičarima po Evropi.

Od Latina Špancima je ostao jezik, ali u tome jeziku ima mnogo arapskih grlenih glasova, riječi, naziva i puno, puno istočnjačkog derta i karasevdaha u opojnoj španskoj pjesmi i muzici.

Od Jevreja Španci su naslijedili bistrinu, poslovnu umješnost i okretnost, mnoge korisne zanate i ukusna i bogata jela, poslastice i svakojake đakonije.

Od Slavena im je ostalo pomalo tragično osjećanje života i potreba za blagom duševnom patnjom.

Španac će prije trpjeti glad nego pružiti ruku. On će prije odsjeći ruku nego tom rukom ukrasti.

Među svojom latinskom braćom Španac je izuzetak.

Španac je opravdano ponosan što šest stotina miliona ljudi u svim krajevima svijeta govori njegovim jezikom: što su njegovi neustrašivi moreplovci otkrili tri četvrtine svijeta; što su njegovi kraljevi vladali većom polovinom Zemljine kugle; što su njegovi slikari među najvećima na svijetu; što su njegovi pjesnici pronijeli slavu španskoga jezika.

Španci nisu nikada sitničarili i cjepidlačili da li je Kolombo bio Portugalac, Đenovljanin ili Španac, ni da li su veliki vladari bili Vizigoti, Arapi, Austrijanci, Francuzi ili Španci, ni da li je El Greko bio i ostao Grk Teodokopulos, ni da li je Servantes prvo propjevao na arapskom, pa onda na španskom jeziku.

Sve što se činilo i događalo pod modrim španskim nebom, sve je urađeno za slavu, ljepotu i veličinu Španije, i za sve njih, naoko tako različite, ima mjesta u srcu svakoga Španca.

Zuko Džumhur, *Hodoljublja* (1982)

^{*} Misiru: Egipat

- (a) Kakav je odnos autora ovog odlomka prema tematici istog?
- (b) Kako je način na koji je odlomak prikazan istakao njegovu uvjerljivost?

I NIŠTA TE KAO NE BOLI

dan je kao sunčan ti si kao veseo prolaziš kao ne vide te

svima je kao lijepo 5 svima je kao dobro svima je kao ludo

i ti si kao sretan

živi se kao u miru ptice su kao slobodne 10 budućnost kao na dlanu

> savjest je kao čista i suncu je kao jasno o srce kao pjevaj

svi kao brinu o svima svatko je kao prijatelj svima je kao stalo do tebe i do svijeta

i dan kao sviće 20 i ti se kao smiješiš i ništa te kao ne boli

Enes Kišević, Antologija bošnjačke poezije XX vijeka (1995)

- (a) Opišite kako ste vi razumjeli stav autora prema realnosti s kojom se suočava.
- (b) Do kolike mjere je oblik dat pjesmi pomogao vašem razumijevanju iste?